

اظهارات خوش‌بینانه
رییس سازمان انرژی اتمی:
آژانس می‌خواهد
پرونده ایران
راببندد

نیاز اقتصاد ایران

تعاادل

الیاس حضرتی در نامه‌ای سرگشاده
خطاب به سیدابراهیم ریسی:

مقدرانه دستور
جمع‌آوری
گشت ارشاد را بدهید

«تعاادل» بررسی می‌کند: سفر ریسی به مقر سازمان ملل چه ابعادی دارد؟

امید «وین» به «نیویورک»

یادداشت - ۱
توهم زمستان سرد در اروپا
هر چند سفر روسای جمهوری ایران به نیویورک همواره به عنوان یک ظرفیت بالقوه در مناسبات ارتباطی ایران با جهان پیرامونی مطرح بوده، اما مجموعه عملگردهای دولت سیزدهم به گونه‌ای است که احتمال کسب دستاورد برجسته اقتصادی از این سفر را بعید می‌سازد. ایران فرصت‌های متعدد قبلی برای احیای برجام را از دست داده و در این شرایط سفر ریسی دولت به نیویورک که هم کمکی به بهبود وضعیت نخواهد کرد.

۲

از منظر راهبردی نیز نباید فراموش کرد که ایران در چالش اخیر روسیه و اوکراین به‌طور علنی در کنار روسیه ایستاده و از این کشور حمایت کرده است. رفتاری که از منظر کشورهای غربی، یک گزاره منفی برای ایران محسوب می‌شود. شاید بهتر بود این حمایت‌ها به صورت علنی نمایان نمی‌شد و ایران راهبرد منطقه‌ای خود در بی‌طرفی تاریخی و اتخاذ سیاست نه شرقی و نه غربی را باز هم دنبال می‌کرد. در این میان برخی جریان‌های اصولگرا در کشور تصورات عجیبی در خصوص فرارسیدن زمستان سرد اروپا و نیاز این کشور به گاز ایران دارند. اظهاراتی که برآمده از اشتباهات استراتژیک یک در پی این طیف در عرصه‌های داخلی و دیپلماسی است. تصوراتی که پیش از این در ماه‌های پایانی عمر دولت روحانی نیز مطرح و باعث شد تا ظرفیت نانوژادان فرصت استثنایی احیای برجام در اسفند ۹۹ استفاده کنند. آن زمان هم برخی از رسانه‌ها و جریان‌های این گونه تحلیل می‌کردند که در صورت تأخیر در احیای برجام، امریکا به زودی دست‌نیز به سوی ایران دراز می‌کند و این ایران است که ابتکار عمل را به دست می‌گیرد. در همان زمان اما طرف همدار داد که زمان در عرصه روابط بین‌الملل، گزاره فراری است. بنابراین ۶ ماه آینده با امروز متفاوت خواهد بود. اما به این هشدارها توجهی نشد تا کار به جایی رسید که برجام با منسکات عدیده‌ای مواجه شود. امروز هم برخی طیف‌های اصولگرا تصور می‌کنند، اروپا، امریکا و غرب محتاج نفت و گاز ایران هستند و به زودی همه خواسته‌های ایران برای بازگشت به بازار نفت و گاز را خواهند پذیرفت. باید توجه داشت که تلاش اروپا برای تحقق برجام نه در راستای تأمین نیازهای اقتصادی، بلکه امری راهبردی در راستای منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای است. این اشتباهات راهبردی باعث افزایش فشارها بر مردم و ایجاد مشکلات عدیده در کشور خواهد شد. بر این اساس به نظر می‌رسد ایران در مجاری برجام‌اینک عمل‌هایی قبلی را از دست داده و مسیر متفاوتی پیش روی این سند بین‌المللی قرار گرفته است. تا پایان انتخابات دنگره در نوامبر هیچ احتمالی برای احیای برجام نمی‌توان متصور شد و باید دید بعد از مشخص شدن نتایج انتخابات امریکا چه سرنوشتی پیش روی این سند قرار می‌گیرد. از این منظر سفر ریسی به امریکا نیز واجد ویژگی اقتصادی است. اگرچه ریسی ایجاد می‌کند که سفری به نیویورک را تجربه کند. گفت‌وگوهایی با رسانه‌های غربی برنامهریزی کند و نهایتاً دیدارهایی با برخی چهره‌های سیاسی بین‌المللی داشته باشد. اما این دیدارها از منظر اقتصادی ارزش‌افزوده‌ای برای کشور به دنبال نخواهد داشت.

یادداشت - ۳
تقویت سفته‌بازی در بازار
به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر از بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این است که سفته‌بازی در این روش تقویت شود و این موضوع هم تأکید می‌شود که سفته‌بازی حرف‌بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌تواند مفید باشد هم اینکه نقدشوندگی بازار افزایش می‌دهد. در حال حاضر بازارگردانی کار است و بیشتر اوقات پول برای سهامدار عمده و به تبع سهم هم برای سهامدار عمده است که به بازارگردانی می‌دهند تا معاملات را انجام دهد. به صورت عمده‌بزرگ‌ترین مشکلی که در این مورد وجود دارد این است که فرآیند بازارگردانی حالت تعهدی دارد به این صورت که متعهد می‌شود مثلاً در حد صد بالا و پایین قیمت پایانی انباشت سفارش داشته باشد و برای مثال اگر صف فروش بود یک میلیون برداشته و اگر صف خرید بود یک میلیون بدهد یا موضوعات دیگری که باعث می‌شوند به‌طور عمده سود بازارگردان کاهش پیدا کند. حال همین موضوع به صورت کاربردی کار می‌کند و حدوداً دودرصد سرمایه تحت مدیریت خود را به عنوان کارمزد مدیریت صندوق می‌دهد و دیگری اینکه معاملاتی یا تعهداتی که انجام می‌دهد نمی‌تواند برای بازارگردان از بابت معاملات خود درآمدی ایجاد کند به همین دلایل مشکلات زیادی پیش می‌آید. ساز و صورت هستند که بازارگردان‌ها در بازارهای مختلف، متفاوت هستند و چون ساز و کار آنها را نمی‌توان پیاده‌سازی کرد، مشکل ساز می‌شود. به نظر می‌رسد از طرفی تغییر بازارگردانی تغییر سختی است و تغییر نکردن آن هم در حال حاضر معضلاتی را ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر از بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این روش بهتر باشد و این موضوع که بازارگردانی که در خارج از ایران وجود دارد به این صورت است که سفته‌باز حرف‌بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌تواند مفید باشد هم اینکه نقدشوندگی می‌تواند با همین تعدادی که هستند مقدار زیادی از سهم‌ها را مدیریت کنند ولی هر قدر تعداد آنها بیشتر باشد قاعدتاً مفیدتر خواهد بود. جثی که پیش می‌آید انجام معاملات اینهاست که به نظر می‌رسد بخش عمده‌ای از آنها به صورت دستی انجام می‌شود، البته هستند بازارگردان‌هایی که...

یادداشت - ۴

یادداشت - ۵
دوگانه اصلاح اقتصادی و برجام
باعث شده امروز تعداد خانوارهای ایرانی که برای ادامه حیات به کمک دولت احتیاج داشته باشند افزایش پیدا کند و همین موضوع نیز به یک چالش جدی بدل شود. زمانی که دولت احمدی‌نژاد در سال ۱۳۸۹، پرداخت پارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی را آغاز کرد، نرخ دلار حدوداً هزار و ۳۰۰ تومانی بود. این ترتیب‌های ایرانی در طول ماه‌های ۴۰ دلار پارانه دریافت می‌کرد. این رقم در حال حاضر که نرخ دلار حدود ۳۰ هزار تومان است به کمتر از ۱۵ دلار رسیده است. هرچند در صورت حمایت غیرنقدی، خطر کاهش تأثیرگذاری پارانه در گذر زمان کاهش پیدا می‌کند اما در عین حال، در صورتی که تورم همچنان بالا باشد، دولت هر سال باید برای تأمین این کالاها، اعتبار بیشتری خرج کند و این موضوع خود به عملی برای افزایش فشار مالی بر بودجه کشور بدل خواهد شد. از سوی دیگر با توجه به بازار سیاه کوبین که در سال‌های دور در اقتصاد ایران وجود داشته، احتمال شکل‌گیری این روند در آینده نیز در نظر است. به این ترتیب با وجود آنکه دولت سیزدهم هیچگاه خبری از به پایان رسیدن مذاکرات ندهاد و طرف امریکایی را علت تأخیر در رسیدن به توافق جدید معرفی می‌کند اما آنچه در این بین بیشترین اهمیت را دارد، توجه به اصلاحات ساختاری در اقتصاد ایران است. اصلاحاتی که اگر اجرایی نشوند، حتی در صورت احیای برجام نیز اجازه فرصت‌سازی به ایران نخواهند داد و این مهم‌ترین چالش پیش‌روی تیم تصمیم‌گیر دولت ریسی خواهد بود.

یادداشت - ۶

یادداشت - ۲
تقویت سفته‌بازی در بازار
به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر از بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این است که سفته‌بازی در این روش تقویت شود و این موضوع هم تأکید می‌شود که سفته‌بازی حرف‌بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌تواند مفید باشد هم اینکه نقدشوندگی بازار افزایش می‌دهد. در حال حاضر بازارگردانی کار است و بیشتر اوقات پول برای سهامدار عمده و به تبع سهم هم برای سهامدار عمده است که به بازارگردانی می‌دهند تا معاملات را انجام دهد. به صورت عمده‌بزرگ‌ترین مشکلی که در این مورد وجود دارد این است که فرآیند بازارگردانی حالت تعهدی دارد به این صورت که متعهد می‌شود مثلاً در حد صد بالا و پایین قیمت پایانی انباشت سفارش داشته باشد و برای مثال اگر صف فروش بود یک میلیون برداشته و اگر صف خرید بود یک میلیون بدهد یا موضوعات دیگری که باعث می‌شوند به‌طور عمده سود بازارگردان کاهش پیدا کند. حال همین موضوع به صورت کاربردی کار می‌کند و حدوداً دودرصد سرمایه تحت مدیریت خود را به عنوان کارمزد مدیریت صندوق می‌دهد و دیگری اینکه معاملاتی یا تعهداتی که انجام می‌دهد نمی‌تواند برای بازارگردان از بابت معاملات خود درآمدی ایجاد کند به همین دلایل مشکلات زیادی پیش می‌آید. ساز و صورت هستند که بازارگردان‌ها در بازارهای مختلف، متفاوت هستند و چون ساز و کار آنها را نمی‌توان پیاده‌سازی کرد، مشکل ساز می‌شود. به نظر می‌رسد از طرفی تغییر بازارگردانی تغییر سختی است و تغییر نکردن آن هم در حال حاضر معضلاتی را ایجاد می‌کند. به نظر می‌رسد بهترین شرایط بازارگردانی از آنجایی که سفته‌بازهای بازار بیشتر از بازارگردان‌ها به بازار کمک می‌کنند، این روش بهتر باشد و این موضوع که بازارگردانی که در خارج از ایران وجود دارد به این صورت است که سفته‌باز حرف‌بدی نیست و سفته‌بازی یعنی اینکه از تغییرات قیمتی بتوان سود کرد و خرید و فروش‌های متعدد داشت و در نهایت هم برای بازار می‌تواند مفید باشد هم اینکه نقدشوندگی می‌تواند با همین تعدادی که هستند مقدار زیادی از سهم‌ها را مدیریت کنند ولی هر قدر تعداد آنها بیشتر باشد قاعدتاً مفیدتر خواهد بود. جثی که پیش می‌آید انجام معاملات اینهاست که به نظر می‌رسد بخش عمده‌ای از آنها به صورت دستی انجام می‌شود، البته هستند بازارگردان‌هایی که...

یادداشت - ۳

یادداشت - ۴

یادداشت - ۵

یادداشت - ۶

